

ÍNDIX

Pròleg.....	13
Introducció	19
Al costat del Govern.....	21
Més que un club.....	23
Joc net.....	71
Esport i ciutadania	127
Catalunya i, per tant, República!	171
Periodista.....	281
Altres	311
Notes.....	319
Epíleg.....	331
Agraïments.....	333



Fotografia de Josep Suñol i Garriga extreta d'una filmació: Fotograma de la filmació Moments històrics (Macià) 1931-1933.

Filmoteca de Catalunya. © Arxiu Macià Molinero.

PRÒLEG

Fa quatre anys Jordi Badia ens va oferir a *Josep Suñol i Garriga. Viure i morir per Catalunya* una completa panoràmica d'un personatge important de la història de Catalunya del qual en sabíem relativament poc. Una persona que, tot i que va morir afusellat amb només 38 anys, havia esdevingut un referent constant de la vida catalana dels anys de la República. Jove, inquiet i amb iniciatives en molts àmbits diferents, des de la política a la premsa i l'esport. I, a més, un burgès que podia haver tingut una vida plàcida i va morir tràgicament per defensar uns ideals progressistes i democràtics, actitud poc compartida per gent de la seva extracció social. Tot plegat dibuixava un personatge complex, omnipresent a la seva època, enormement atractiu i alhora força oblidat. El principal mèrit d'aquell llibre era rescatar el personatge en tota la seva dimensió, més enllà de l'impacte que suposa el seu trist final. Certament, primer de tot s'havia hagut de reivindicar la mateixa existència de Sunyol, però calia fer un pas més. Dit d'una altra manera, no seria just que l'enorme dimensió simbòlica de la seva mort deixés en segon terme l'estudi aprofundit del que va fer en vida. Calia anar al fons dels debats en què va participar, del paper que va fer en aquella Catalunya republicana.

Amb aquest segon llibre, Badia completa la seva obra posant a l'abast de tothom el pensament de Sunyol —tal com ell signava els seus articles— amb una generosa selecció de les seves col·laboracions periodístiques. D'aquesta manera, hom pot fer una lectura pròpia del personatge, llegint-lo directament, des de les columnes de *La Nau* a les de *La Rambla*, la seva gran construcció periodística. Paga la pena que s'hagi fet aquest esforç perquè puguem

parlar amb més propietat encara del pensament de Sunyol, per poder anar a les fonts, per oferir la documentació de primera mà. Així ens aproximem realment a les preocupacions de l'època, i sobretot al llenguatge amb què s'expressaven. Perquè, realment, l'obra del fundador de *La Rambla* només s'entén en el context de la seva època, i no només fixant-nos en el que passava a Catalunya, sinó en el context internacional que li va tocar viure.

El compromís social de Sunyol el va dur a implicar-se en múltiples camps d'actuació, i en tots ells va tenir-hi un paper rellevant. Tanmateix, crec que és oportú fer-ne alguna distinció. Va ser important pel catalanisme republicà d'esquerres, amb tants vots com el que més, però no en va ser el líder; va ser omnipresent en el món blaugrana durant una dècada, però només va ser-ne president durant un any. En tots dos àmbits el seu paper és rellevant, molt rellevant, però no decisiu. En canvi, el seu nom és imprescindible si parlem del periodisme, singularment de l'esportiu; i dels discursos cívics sobre l'esport. En definitiva, sobre el que va esdevenir el seu lema predilecte: esport i ciutadania. Aquest és el veritable eix de la seva vida pública, el que va representar la seva aportació més notable, i el que el singularitza en el panorama català de l'època.

Un perfil singular per a una època singular, però alhora un personatge perfectament connectat amb la realitat més quotidiana, com mostren els textos que reproduïx Badia. Sunyol era ben bé un home del seu temps. Com es deia aleshores, “un home d'avançada”, ben assabentat del que passava en aquella tumultuosa Europa, i atent als debats sobre la difícil democratització d'unes societats que vivien en una enorme tensió social. I quan ens referim a la democratització no hem de pensar només en l'extensió real de drets i llibertats, sinó en la formulació d'una cultura cívica que significués el compromís dels ciutadans amb la seva societat. Una societat que, després de la Gran Guerra, a la dècada de 1920 ja era una societat de masses, en què el cinema, la ràdio, la premsa de consum massiu i els esports constituïen les formes d'expressió d'un nou món, aquell que dibuixava Opisso a la premsa barcelonina representant el formigueig humà característic de la gran ciutat moderna. Un món nou ple de reptes, però també amb la possibilitat de repensar-ho tot. El 1926 l'incansable Antoni Rovira i Virgili es va preguntar a la *Revista de Catalunya* si els intel·lectuals havien de parlar dels esports, i va respondre afirmativament per la senzilla raó que

no podien quedar al marge del que interessava i podia mobilitzar la gent, i sobretot la joventut. Sunyol seguiria el plantejament de Rovira, amb qui a més va coincidir a *La Nau*, i s'hi va abocar de manera decidida. Hi arribava per dues vies diferents, que eren complementàries i confluiran ràpidament. La primera era la preocupació per la joventut, que es començava a percebre com un sector social específic, i amb relació al qual es plantejava a Europa un debat sobre la seva formació. Com va explicar fa anys Lluís Duran el debat estava plantejat en forma de dilema: s'havia de prioritzar la intel·ligència o el caràcter? La segona preocupació estava relacionada sobretot amb el futbol, que estava esdevenint un esport espectacle, amb tots els efectes d'un professionalisme que era tota una novetat. I tot això en un context concret, d'una Catalunya on la identificació amb el catalanisme avançava i es convertia en eix bàsic per a amplis sectors de la societat.

Sunyol participava del primer debat, com indiquen alguns dels articles continguts en aquest llibre, i ho feia conscient d'una proposta que a Catalunya es va articular, per exemple, en organitzacions com Palestra, de la qual va ser membre fundador als inicis de 1930. Com a signant del manifest "Als joves de Catalunya", Sunyol apostava per una educació en què els joves es forgessin un caràcter fort a través de la pràctica esportiva, i també de l'estudi. Per això van triar per encapçalar Palestra una persona que representava la síntesi perfecta. Era Pompeu Fabra, el gran lingüista que apareixia tot sovint jugant a tennis, i que fins i tot fou president de la Federació catalana de tennis. Quin luxe el 1929, quan van coincidir Sunyol com a president de la federació de futbol i Fabra en la de tennis. El segon front de preocupació era sobre el paper de l'esport. Sunyol s'hi va implicar des de diverses posicions, tant a la federació com al Barça, però sobretot a través de *La Rambla*. Els articles dels tres primers blocs d'aquest llibre ho mostren a bastament. L'esport, i els esportius —com escrivien aleshores— no podien viure aliens a la construcció d'una cultura cívica. No es podia guanyar de qualsevol manera perquè no solament es qüestionava el joc net, sinó els valors positius que l'esport podria transmetre a tot el cos social. Les dues qüestions exposades portaven a la mateixa reflexió, que no era altra que l'immens valor cívic i educatiu que podia tenir l'activitat esportiva, per a tothom, però molt especialment per a la "joventut esportiva" a la qual adreçava els articles i els discursos. Altre cop, esport i ciutadania, on el més important és la "i" que uneix els dos mots, un ideal que els conjumina.

Però deixem la història i anem a la memòria. Una memòria que comença tot just va ser afusellat i forma part del drama de la Guerra Civil Espanyola. Durant molts anys el seu nom va ser proscrit. Com ens ha recordat recentment Jordi Osúa, Manuel Vázquez Montalbán va ser qui primer el va citar, el 1969, en un cèlebre article a *Triunfo*. Una menció valenta que també indica que en alguns cercles se'n mantenia un mínim record. Joan Josep Artells va recuperar, en un llunyà 1972, el lema de "l'esport i ciutadania" i el nom del president barcelonista, però el ressò no va anar més enllà d'un reduït número de lectors. Sobta que durant la transició ningú hi mostrés prou interès, ni des de l'àmbit polític, ni periodístic, ni esportiu. Algun dia caldrà parlar dels motius en cadascun dels tres àmbits. Podríem dir que va ser el franquisme, però caldria precisar més, i sobretot pel que fa als efectes del franquisme en el periodisme esportiu i en el món de l'esport en general, i la famosa consigna que no s'ha de barrejar política i esport. L'efecte mal entès d'aquesta consigna va ser, ha estat, letal, i Sunyol n'és una mostra evidentíssima. *La Rambla* interessava a algú del món periodístic esportiu a la dècada de 1980? I a les estructures dirigents esportives d'aleshores? Per això el personatge va continuar enterrat, perquè tampoc interessava a ningú una història social de l'esport que anés més enllà de les estadístiques i els resultats. Per això no van tenir ressò els estudis acadèmics de Xavier Pujadas i un servidor, que vam parlar per primer cop de Sunyol el 1990 arran d'un estudi sobre l'Olimpíada Popular, ni la pionera tesi de Maria del Mar Palomo sobre *La Rambla*, o el llibre de records de Lluís Aymamí, el seu company inseparable al seu setmanari. Va caldre la campanya reivindicativa dels Amics de Josep Sunyol i el llibre col·lectiu de Solé Sabaté, Strubell i Llorens, *Sunyol. L'altre president afusellat*, per posar en evidència una injustícia manifesta. Tot i alguns dubtes, situats en una conjuntura cronològica diferent, el FC Barcelona va reaccionar sumant-se a alguns actes, i més endavant promovent iniciatives pròpies, com el documental elaborat amb Sàpiens el 2010 o el conjunt d'actes de l'Any Suñol, el 2015, amb una nova creació audiovisual pensada per a una divulgació massiva. Curiosament, però, només ha estat el seu club de futbol qui ha intentat rehabilitar la seva figura. No ho ha fet ningú més.

L'únic antídoto al desconeixement o a l'ocultació interessada és la recerca ben feta, amb prou coneixement del context per valorar què és el més rellevant a explicar, i sòlidament documentada. Tot això ja hi era en

l'anterior llibre de Jordi Badia, i ara rebla el clau amb un notable esforç documental. Certament, tot el que explica és història, però en anar llegint els textos de Sunyol no podem deixar de projectar alguns dels temes tractats cap a l'actualitat. Els dirigents esportius i els periodistes haurien de llegir aquest llibre perquè tornem a ser en un moment de transformació del món esportiu, i necessitem de l'esperit de *La Rambla*, de l'esport i ciutadania, per encarar els debats del futur. Per tot això aquest llibre de Jordi Badia és important.

Carles SANTACANA I TORRES

Professor d'història contemporània a la Universitat de Barcelona

INTRODUCCIÓ

Els aniversaris són una excusa ineludible per a retre homenatges i reconeixements. És el cas d'aquest llibre, que teníem projectat des que l'any 2011 vam publicar *Josep Suñol i Garriga. Viure i morir per Catalunya*. Aquell any es complia el 75è aniversari de l'assassinat de qui fou polític, empresari, periodista i dirigent esportiu, ocorregut el 6 d'agost de 1936 a la serra de Guadarrama. Enguany, és fàcil de comptar, en fa vuitanta. Els números rodons tenen un poder d'atracció singular.

Des del FC Barcelona s'ha dedicat tot un any a glossar la figura del que fou el seu president des d'agost de 1935 a agost de 1936, directiu i persona d'una influència cabdal en la trajectòria del club des que l'any 1925, uns mesos abans del tancament de Les Corts, se'n va fer soci. Se li ha dedicat un espai al Museu, d'una modèstia acordada amb el poc record material i immaterial que se'n guarda, s'ha fet una conferència magistral, s'ha batejat la Llotja presidencial amb el seu nom i s'hi ha instal·lat un bust i s'ha fet un documental. El FC Barcelona ha homenatjat la figura de Josep Suñol i Garriga com es mereix i, el més important de tot, ho ha fet des del convenciment i amb la intenció que la seva memòria perduri en el temps.

I nosaltres hem elaborat i publicat el llibre que teniu a les vostres mans: *Amb afany de justícia i llibertat. Josep Suñol i Garriga a través dels seus articles i entrevistes*. El teníem pendent des de l'any 2011, com hem dit més amunt, perquè va ser en el moment d'abordar l'assaig biogràfic que pretenia ser el *Viure i morir per Catalunya* que vam adonar-nos del valor que tenia el conjunt de la seva obra periodística. En aquell assaig vam reproduir força parts dels seus articles publicats a *La Nau*, *La Nau dels Esports* i *La Rambla* i fragments de les entrevistes que va concedir i de les conferències que va pro-

nunciar i que la premsa de l'època havia reproduït. Però sempre vam pensar que en la tria, per més que ens hi esforcéssim i ens hi miréssim, privàvem al lector de tenir una visió completa del pensament i l'obra de Josep Suñol i Garriga. Només amb la publicació del conjunt dels seus articles periodístics, de les conferències dictades i de les entrevistes concedides esmenaríem la pèrdua que causàvem. Volem dir que *Amb afany de justícia i llibertat* és complement de *Viure i morir per Catalunya*, per bé que hem procurat en el moment de fer-ne l'edició que es pugui llegir d'una manera independent.

Hem estructurat el llibre en cinc capítols. Si fa no fa, hi hem repetit l'esquema que ja vam utilitzar en el *Viure i morir per Catalunya*.

Els dos capítols primers, "Més que un club" i "Joc net", aglutinen els seus articles esportius, sobre el FC Barcelona i el futbol en general; en el tercer, "Esport i ciutadania", hi ha els escrits i conferències dedicades a desgranar el que va ser el seu lema de vida i guia per a tota la seva actuació com a dirigent esportiu i periodista i editor de premsa esportiva. El quart capítol, que hem titulat "Catalunya i, per tant, República!", aplega els seus articles polítics. En el cinquè hi ha els seus articles més periodístics, dedicats als diaris que va editar i a la seva feina de periodista.

L'apartat dedicat als seus articles polítics és el més extens. I això, al nostre entendre, prova el que ja vam tractar de corregir amb el *Viure i morir per Catalunya*: el fet que la figura de Josep Suñol i Garriga fos recuperada des del FC Barcelona i a partir del mite de *l'altre president afusellat*, pels esforços dels *Amics de Josep Sunyol* i pel llibre de Josep Maria Solé i Sabaté, Antoni Strubell i Carles Llorens. Però per la potència tan eixordadora del club blaugrana, la seva obra política, esportiva i social va quedar amagada o no prou ressaltada.

El que pretenem dir és que Josep Suñol i Garriga va ser molt més que un president del FC Barcelona. De fet, gosem dir que el menys important és que fos president del FC Barcelona. Ho va ser durant un any, tan sols, d'agost de 1935 a agost de 1936, per bé que des de l'agost del 1934, malgrat declinar la presidència per raons de salut, ja va organitzar la junta directiva i va marcar les directrius per a la recuperació econòmica i esportiva de l'entitat. I és que per a Suñol el FC Barcelona i el futbol són mers instruments per a la consecució d'un bé comú suprem. El que Suñol es proposa és la plenitud nacional de Catalunya. D'un país que pretén políticament lliure, culturalment ric i socialment just.

AL COSTAT DEL GOVERN*

Les circumstàncies greus que travessem, que han imposat a cada català el compliment del seu deure en el lloc des del servei del qual millor podia prestar un servei a Catalunya, no ens havien permès aquests dies de comunicar-nos amb els nostres lectors. Ho fem avui, creguts que tenim l'obligació imperiosa de dir el que sentim a aquells que no ens han escoltat altres vegades i que potser ara es decideixin a escoltar-nos.

Ens adrecem a tot el poble en general, però en particular ens adrecem a les classes conservadores, per a dir-los que si encara són a temps de fer veure que són una mica intel·ligents, després del desastre a què han dut el país, d'una part amb llur passivitat, o, el que és pitjor, en algun cas per llur activitat, conscient o inconscient, es posin al costat del Govern de la Generalitat d'una manera decidida, donant-li tota mena de facilitats en el compliment de la seva comesa.

No els direm res de nou que no els hàgim dit; però els que per sentiment no siguin capaços de sentir els principis de llibertat, de democràcia, de liberalisme social, és a dir, tot el que nosaltres hem vingut predicant i perquè ho predicàvem érem titllats de demagogs, que ho sentin almenys per egoisme. Que s'adonin d'una vegada que contràriament al que els han vingut dient tots els que els dirigien, el seu deure i EL SEU INTERÈS és comprendre d'una vegada per sempre que el món ha evolucionat, que del

* En aquesta edició dels articles de Josep Suñol i Garriga hem regularitzat l'ús de majúscules i minúscules i hem corregit l'ortografia, així com alguns errors sintàctics i barbarismes.

passat ja no se n'han ni de recordar, que han de pensar en el futur i copsar el present per a saber adaptar-s'hi.

Els fem aquests advertiments una vegada més, i creiem que no ens podran titllar de suspectes, perquè repetim només el que ja hem vingut dient sempre. I tenim autoritat per a dir-los-ho, precisament perquè ja els ho venim dient d'anys; no pas que els ho diguem ara, quan molts esporuguits s'acosten a l'aixopluc de les autoritats populars i el Govern.

Que hi recapacitin, que hi pensin. Llur error ha estat posar-se davant l'autoritat, del 14 d'abril ençà. Han estat uns suïcides. Encara són a temps de repensar-se. Llur interès, si llur sentiment no, ha d'ésser al costat del Govern. Per a satisfacció nostra els podem dir que nosaltres no ens hem mogut d'on érem.

Josep SUNYOL I GARRIGA¹

La Rambla, núm. 484

27 de juliol de 1936

LES COSES DEL FUTBOL

L'afer del secretariat general del FC Barcelona

El Barcelona té dues menes de socis. Als uns podríem anomenar més pròpiament abonats als espectacles del Barcelona. Per a aquests, l'únic interessant és veure molts i bons partits. Així l'abonament els resulta baratet.

N'hi ha també un estol, que potser no és del tot el nombrós que hom desitjaria, que es preocupa dels afers del Club i són els que avui estan capficats amb la qüestió del secretariat general del Barcelona. S'han arribat a dir tantes coses!

S'ha dit que el nomenament estava ja fet, que el concurs era una ficció, que la plaça es va crear per afavorir un determinat soci, que si pila de delegats dels milenars s'havien aplegat per tal de fer oposició al nomenament, amb el pretext que no convenia una despesa de 13.000 pessetes anuals!

És aquest, doncs, un afer d'actualitat, i el que en pensa el president del FC Barcelona. De força interès. En prendre la resolució en Balaguer,² hem pensat tot seguit en dos factors: en la seva amabilitat i... en el nostre atreviment.

Abans d'escriure el que ens ha dit, volem explicar breument la impressió personal, personalíssima, que tenim d'en Balaguer.

En Balaguer és un home distingit. És un home distingit en tota l'accepció vulgar i més generalitzada de la paraula distinció. Ve a to, ara, el recordar que quan l'any passat ens el varen presentar, restàrem astorats que ens diguessin amb naturalitat, senzillament: *Don Arcadio* Balaguer. La veritat, vàrem quedar un xic defraudats; esperàvem en la seva presentació un títol, el de marquès o almenys el de baró precedint el nom. Li esqueia

tan bé! Després, però, ens tranquil·litzàrem en saber que estava emparentat amb gairebé tota la noblesa catalana. Aquella primera impressió nostra tenia un fonament! Hi havia hagut el descuit material d'adjudicar-li un títol!

La seva història futbolística és ben recent. Tots recordarem aquelles tristes circumstàncies que el portaren a la presidència del Futbol Club Barcelona. Diem això amb ingenuïtat, sense intencions amagades, puix ens plau de fer constar que un altre home en el seu lloc, veient-se en aquelles circumstàncies, de cop i volta president d'un club com el Barcelona, hauria intentat desviar els sentiments incommovibles del club. Ell no ho intentà, amb la qual cosa ha demostrat que és un home de bon sentit.

Entre ell i nosaltres no hi ha gaires punts de coincidència; és més, creiem que ens separa una distància apreciable de procediments i d'ideals. Per això el nostre juí no podrà ésser titllat de parcial.

Per a finir aquest esbós, afegirem que és un home extraordinàriament simpàtic. El seu orgull és el dir que té amics arreu.

Avui, quan l'hem emprès pel nostre compte, ens ha rebut amb aquell somriure tan seu i tan desdibuixat.

—Amic Balaguer, necessitem la vostra col·laboració per a poder ésser indiscrets. El bon soci del Barcelona no dorm pensant en la plaça de secretari general i necessita conèixer la vostra opinió per a recuperar la tranquil·litat. En primer lloc, ¿voleu dir-nos si considereu necessari un funcionari d'aquesta categoria?

—Sí. D'ençà que vaig possessionar-me de la Presidència que predico el mateix. Ara el futbol planteja ben sovint veritables problemes que cada dia són més complicats. Abans en temps de l'amateurisme, no teníem tants maldecaps. Per a dirigir un club n'hi havia prou amb el bon sentit. Avui, no. Sobretot quan tenen la importància i el relleu del nostre. El consell directiu necessita, de vegades, un bon assessor; sempre, d'un executor segur dels acords presos. No és possible exigir a cap dels homes que constitueixen la Junta, que abandonin els seus afers particulars en tots els moments del dia per a dedicar-se en cos i ànima al club. Per a mi això no té volta de full.

—Hi ha socis que tot i essent partidaris de tenir un secretari general, creuen massa ben pagat el seu treball amb 18.000 pessetes assignades com a sou anyal.

—No sé per què. Si el Barcelona, posem per cas, necessités un *goal-keeper*, indubtablement cercaríem el millor. El mateix faríem amb l'entrenador. Doncs, ¿per què no fer-ho amb el secretari general? I és sabut que la gent que val no es conforma amb sous migrats.

—¿És cert que, com alguns asseguruen ja teniu escollit l'home que ha de fruir l'ambicionat càrrec?

(Confessem que per a fer aquesta pregunta ens hem tingut de recordar del dret d'ésser atrevit que tenen els homes que fan de periodista).

—No. No tingueu tan mala intenció. (Ara el somriure d'en Balaguer apareix més clar). El Consell Directiu no ha obert els plec del concurs i, per tant, no ha pogut decantar-se per cap aspirant.

—Oh! Bé, bé, és que hi ha qui diu que lo del concurs... m'enteneu?... i que de fa temps teniu l'home escollit. Donen el nom...

—Sabeu què vol dir això? Que creuen que és l'aspirant que té més mèrits contrets.

Després en Balaguer i nosaltres hem seguit parlant de coses d'interès pel club, però que no tenen res a veure amb l'afer que avui comentem. Potser un altre dia recollirem aquesta darrera part de la nostra conversa.

Com que a nosaltres ningú ens demanarà la nostra opinió, la direm amb tota espontaneïtat.

El nomenament del secretari general del FC Barcelona té prou importància i és prou delicat perquè abans de prendre cap resolució es constituïxi un Tribunal format per persones capacitades i de reconeguda honestat. Així, ultra assegurar un bon secretari, renaixeria la tranquil·litat en els socis més maliciosos. I es barraria també el pas a certes habilitats...

Josep ILDEFONS

La Nau, 22 de novembre de 1927

LES COSES DEL FUTBOL

L'afer Samitier

(Una conversa entre dos socis del FC Barcelona)

Un soci. —Heu llegit que demà juga en Samitier?³

Un altre soci. —Ho he llegit, però no ho vull creure. Fóra una provocació de la junta i de l'home llagosta...; fóra riure's de les lletres que uns quants socis hem adreçat al nostre president demanant l'expulsió de l'home que se'ns ha rifat escandalosament.

—Així vós sou dels que han declarat la guerra a la lògica?

—No us entenc.

—Naturalment. Resulta mancat de lògica demanar que s'expulsi com a indesitjable l'home que més fulls ha escrit de la gloriosa història del FC Barcelona.

—Això era abans. Nosaltres no estem per històries. Nosaltres ens fem en el present i no em negareu que ara en Samitier ens ha fet perdre molts partits.

—I és clar que us ho negaré! I us ho negaran tots els que no estiguin apassionats! Ni abans es guanyaven els partits únicament per l'actuació d'en Sami, ni únicament per la seva actuació se n'ha perdut ara algun.

—Ja veig que sou *samitierista*.

—Quina mania d'empetir les coses! A poc a poc anireu classificant i dividint els socis del Barcelona en tants grupets d'*istes* que deixareu el club sense socis barcelonistes, que són els únics interessants.

—Bé. Això és fugir d'estudi. Tornem al d'abans. Si la Junta sap el que es fa, demà no deixarà jugar en Sami, qui no sols no juga com cal, sinó que ni tan sols deixa jugar els seus companys d'equip.

—Ja hi som! Però, Sant Cristià! ¿Que no veieu que sense adonar-vos-en, esteu fent el joc a l'enemic? ¿Encara no heu comprès que aquesta campanya està iniciada per gent de fora que volen enderrocar el nostre club?

—Sou molt mal pensat. Si fos el que dieu no hauria trobat ressò entre nosaltres.

—Sí, home, sí. No ho dubto. Els iniciadors són gent de fora casa, són els mateixos que han fet proposicions a Sami i algun altre jugador nostre perquè anés amb ells; i davant de la seva negativa, han cercat un mitjà que han cregut bo per a debilitar-nos. Dels que han seguit la campanya, tret d'una dotzena a tot estirar que, com vós, ho han fet de bona fe, els altres l'han seguida amb la *sana* intenció de crear un nou obstacle a la gestió de la junta, sense pensar, però, en les conseqüències. Fins sé d'alguna que s'han sumat a la campanya per ressentiments d'ordre particular. Creieu-me, aquesta és la veritat.

—Em sembla que aneu equivocat. Ja ho veureu demà si surt en Samitier a jugar... ¡quina xiulada li espera!

—I els bons socis del Barcelona, que sortosament som majoria, ofegarem la xiulada amb xardorosos aplaudiments, amb la qual cosa provarem que per a nosaltres el bé del Barcelona està molt per damunt d'aqueixes petites i que és inaccessible el bon esdevenidor del club a les maquinacions d'uns i altres. No farem sinó seguir així el bell exemple del nostre primer equip que a la dissortada campanya ha respost amb una lletra i un dinar.

—A mi no m'heu convençut. Fins demà que xiularem!

—Fins demà que anirem aviat al camp per aplaudir.

Josep ILDEFONS

La Nau, 26 de novembre de 1927